

HANS CHRISTIAN ANDERSEN

Listek z nieba

wolnelektury.pl

FUNDACJA
nowoczesna
Polska

HANS CHRISTIAN ANDERSEN

Listek z nieba

TEŁUM. CECYLIA NIEWIADOMSKA

Wysoko, w przejrzystym i jasnym powietrzu płynął anioł Boży z rajskim kwiatem w ręku. Gdy go podnosił do ust, jeden mały płatek oderwał się leciuchny i jak motyl biały spadał ku ziemi. W zielonym lesie upadł na grunt miękkie i wypuścił korzonek, potem kielek w górę i zaczął rosnąć.

— A to co za przybłęda? — zawołały zdziwione rośliny. — Nikt go tu nie zna, z nikim nie jest spokrewniony, nawet niepodobny do nikogo. Natręt!

Przypatrywały mu się z daleka z pogardą, ale nawet osty i dzikie pokrzywy rozmawiać z nim nie chciały.

— Musi to być jakiś potwór ogrodowy — zdecydowały po długim namyśle leśne sąsiadki — czego chce tu między nami?

I szydziły z niego pogardliwie, myśląc, że jest potworem, sztucznie wyhodowanym przez człowieka.

— Po coś tu przyszedł? — pytały go osty, o liściach najeżonych ostrymi kolcami. — Każdy powinien żyć pomiędzy swymi.

— Po co tak rozpościerasz swoje pędy? — wołały inne drzewa i rośliny. — Nie przybliżaj się do nas! A może myślisz, że cię będziemy dźwigały?

Nadeszła zima, śnieg pokrył ziemię i rośliny, ale nad listkiem z nieba jaśniał dziwnym światłem, jak gdyby pod nim paliła się lampa i przeświecała przez białe pokrycie. A kiedy wiosna powróciła znowu i śnieg ustąpił, na wilgotnej ziemi ukazał się kwiat cudny, o barwach nieporównanych i prześlicznej woni.

W całym lesie nie było podobnego cudu.

Właśnie przechodził tędy uczony profesor botaniki. Zdziwił go kwiat nieznany, więc go zerwał, obejrzał, pokosztował, powąchał, rozpatrywał przez szkiełka i bez szkiełek, mierzył, ważył, porównywał — nadaremnie: nie mógł zaliczyć go do żadnej klasy, do żadnego rodzaju i gatunku.

— Wyrodek jakiś — rzekł wreszcie poważnie — niepodobna go objąć żadną klasyfikacją, ani mu znaleźć właściwego miejsca. Okaz bardzo ciekawy, lecz nie ma nic wspólnego z naszym roślinnym światem.

— Nie ma nic wspólnego z naszym roślinnym światem! Niepodobna go objąć żadną klasyfikacją! Wyrodek! powtarzały osty i pokrzywy.

Stare drzewa słuchały, lecz milczały same, nie mówiły źle ani dobrze, co jest rzeczą najmądrzejszą na wypadek głupoty.

Biegła przez las dziewczynka uboga, czysta i niewinna. Serce miała gorące, w duszy światło wiary, a jedynym majątkiem jej na świecie była stara Biblia po ojcu, gdzie zawsze w smutku słowa pociechy znalazła.

Dziewczę ujrzało cudowną roślinkę i stanęło zdumione. Jakaż piękna: każdy jej listek zielony rozlewał woń rozkoszną i orzeźwiająca, kwiaty jaśniały w słońcu jak żywe płomienie, a z każdego zdawała się płynąć ku niebu nieskończona, cicha i słodka melodia.

Dziewczę wzruszone ujęło gałązkę i pochyliło ją lekko ku sobie, aby nacieszyć się widokiem kwiatka, odetchnąć jego wonią. I uczuła nagle wielką błogość w sercu i wielkie światło w duszy. Chciałaby zerwać jeden chociażby pączek i mieć przy sobie, ale nie śmiała pozbawić go życia. Zwiędnie w jej dłoni. Więc zerwała tylko maleńki jeden zielony listeczek i włożyła pomiędzy kartki swej Biblii. Tu pozostanie on zawsze jak świeży i pełen cudownej woni.

W kilka tygodni potem dziewczynka umarła, Biblię złożono z nią razem do trumny, a między jej kartkami pozostał zielony, wonny listek rajskiego kwiatka.

W lesie śliczna roślina bujała wspaniale i dochodziła prawie wielkości drzew starych, choć była wiotka jak młoda gałązka. Ptaki przelotne lot swój wstrzymywały, aby jej pokłon oddać, promienie słoneczne pozdrowiały ją pierwszą co poranka.

— Jakiś obcy przybłęda najwidoczniej — szeptały między sobą osty i pokrzywy — wszystkie włóczęgi znają go wybornie, lecz dla nas to wyrodek.

— Nie powinniśmy znieść go pośród siebie.

I ślimaki leśne opluły go śliną.

Przyszedł pastuch po „ziele” dla trzody i zaczął wycinać nożem osty i pokrzywy. Ściął i cudną roślinkę, wyrwał jej korzenie i zabrał wszystko razem w wielką płachtę.

— Przynajmniej będzie z was teraz pożytek — rzekł, zarzucając płachtę na ramiona.

I stała się roślina, rajska „pożyteczną”.

W tym samym kraju król cierpiał od dawna na smutek nieuleczony i ciężki, który był gorszym od wszelkiej choroby. Różnym sposobem ratować się pragnął: pracował pilnie, wytrwale, odważnie; czytał uczone dzieła: to szukał rozrywki, wesołości — daremnie, nic nie pomagało.

I cierpiał bardzo, bardzo, długie lata i prawie bez nadziei.

Wtem jeden z mędrców, którego gorąco prosił o radę, śle do niego posła z wieścią radosną:

W twoim królestwie, w lesie starym rośnie kwiat rajski o cudownej sile i przymiotach: jego woń, jego widok przywróci ci zdrowie.

Tu następował opis cudownej rośliny tak dokładny, że nie można się było pomylić.

— Tak, to ona! To ona! powtarzali wszyscy, którzy bywali w lesie.

— Tak, tak — powtórzył pastuch — pamiętam, a jakże! Sam związałem ją w płachtę razem z pokrzywami. To już dawno. Nie wiedziałem, żeby takie ziółko mogło przydać się na co innego.

Nie wiedział, nikt nie wiedział: ani uczonego botanik, ani mędrcy królewscy. Nikt nie wiedział. Roślina, której niepodobna było objąć żadną klasyfikacją! Cóż z takiej być może?

Szukano nadaremnie: ani jednego listeczka nie można było już odnaleźć w lesie. Jeden był tylko w trumnie ubogiej dziewczynki, lecz o tym nikt nie wiedział.

Król zmartwiony sam udał się do lasu i oglądał miejsce, gdzie wyrósł kwiat rajski.

— Tutaj było dla mnie zbawienie — rzekł smutnie — tutaj dotknęła ziemi nieziemska roślina: święte powinno być to miejsce.

I kazał je ogrodzić pozłacaną kratą, przy której postawiono wartę.

Wtedy uczonego profesor napisał o kwiatku bardzo naukowe dzieło i został za to przez króla odpowiednio wynagrodzony.

Wszyscy więc byli szczęśliwi, król tylko został cierpiący, smutny wielkim smutkiem, który nie ma jasnej przyczyny.

— Ale takim przecie był zawsze — mówił strażnik w lesie, przy pozłacanej kratce.

Ten utwór nie jest objęty majątkowym prawem autorskim i znajduje się w domenie publicznej, co oznacza że możesz go swobodnie wykorzystywać, publikować i rozpowszechniać. Jeśli utwór opatrzony jest dodatkowymi materiałami (przypisy, motywy literackie etc.), które podlegają prawu autorskiemu, to te dodatkowe materiały udostępnione są na licencji Creative Commons Uznanie Autorstwa – Na Tych Samych Warunkach 3.0 PL.

Źródło: <http://wolnelektury.pl/katalog/lektura/listek-z-nieba>

Tekst opracowany na podstawie: Hans Christian Andersen, Baśnie, tłum. Cecylia Niewiadomska, wyd. 7, Gebethner i Wolff, Kraków 1925

Wydawca: Fundacja Nowoczesna Polska

Publikacja zrealizowana w ramach projektu Wolne Lektury (<http://wolnelektury.pl>). Reprodukacja cyfrowa wykonana przez Bibliotekę Narodową z egzemplarza pochodzącego ze zbiorów BN.

Opracowanie redakcyjne i przypisy: Aleksandra Sekuła, Alicja Łakomska.

Okładka na podstawie: abardwell@Flickr, CC BY-SA 2.0

ISBN 978-83-288-0019-9

Wesprzyj Wolne Lektury!

Wolne Lektury to projekt fundacji Nowoczesna Polska – organizacji pożytku publicznego działającej na rzecz wolności korzystania z dóbr kultury.

Co roku do domeny publicznej przechodzi twórczość kolejnych autorów. Dzięki Twojemu wsparciu będziemy je mogli udostępnić wszystkim bezpłatnie.

Jak możesz pomóc?

Przekaż 1% podatku na rozwój Wolnych Lektur: Fundacja Nowoczesna Polska, KRS 0000070056.

Dołącz do Towarzystwa Przyjaciół Wolnych Lektur i pomóż nam rozwijać bibliotekę.

Przekaż darowiznę na konto: szczegóły na stronie Fundacji.